

[Erling Olsen.]

Det andet er, at vi har ikke så begrænset en horisont, at vi kun kigger på det enkelte år. Vi ser tingene i sammenhæng en række år efter hinanden, og hvis hr. Wilhjelm ville slå op i den lille bog „Budget 1976“ — jeg skal nøjes med at holde mig på dette niveau — hvis hr. Wilhjelm vil slå op dér på side 3, så vil hr. Wilhjelm se, at til finansiering af statsudgifterne i år er der bl. a. indtægter af renter m. v. på 2,3 mia kr. Hvordan er de kommet? Jo, de er kommet, fordi vi i gode tider har haft kasseoverskud.

I gode tider har opsparingen været for lille her i landet, og så har vi på god socialdemokratisk vis ladet en stor del af opsparingen foretage af fællesskabet, og det har givet fællesskabet nogle renteindtægter. Den opsparing, man foretager i gode år med kasseoverskud, giver renteindtægter, som gør presset på statsfinanserne mindre siden hen. Det er det, den lille firkant dér på side 3 viser. Det skyldes altså, at man har haft disse kasseoverskud. Pengene indbetales i Nationalbanken, Nationalbanken køber obligationer og er dermed med til at holde huslejerne nede, og renteindtægterne går ind i Nationalbankens regnskab og overføres som overskud til statskassen. Disse 2,3 mia kr. er altså, om man så må sige, de foregående års kasseoverskud, der afkaster nogle renter. Nu i dårlige tider, ja, dér får vi et underskud, og vi får en renteudgift i de kommende år, men det varer længe, før den vil have ødt det dér op, og inden da har vi forhåbentlig bedre tider, og så begynder vi at spare op igen. Vi har ikke benægtet noget, vi har ikke tryllet noget væk, vi påtager os med åben pande ansvaret for dette kasseunderskud, og den, der ikke gør det, vil ikke den danske befolknings vel.

Christophersen (V):

Jeg vil gerne udtrykke min beundring for den foregående talers enestående pædagogiske sans. Jeg håber, det har båret frugt. Jeg håber også, jeg selv kan leve op til det, for jeg har nogle andre forståelsesproblemer, jeg godt vil forsøge at afklare, men det er nu i forhold til finansministeren. Eller måske skulle jeg hellere sige, der er tale om læringsproblemer og citatproblemer.

Finansministeren startede med at citere mig for, at jeg skulle have sagt, at finans-

loven må bringes i overensstemmelse med aftalen i september. Det var nu ikke præcis det, jeg sagde. Det, jeg sagde, var, at finansloven ligger uden for aftalen i september, men den må bringes i overensstemmelse med septemberaftalens ånd og hensigter, hvis den aftale skal have sin fulde værdi, og hvis finanslovsforslaget skal betragtes som en del af en samlet, ansvarlig økonomisk politik. Det er ikke helt det samme. Jo, siger finansministeren så, men der forelå jo en finansplan i september. Ja vel, men den er der jo ikke indgået aftale om. Det, der er interessant, er i og for sig ikke, hvordan finanslovsforslaget forholder sig til nogle skøn i september, det, der er interessant, er: hvordan vil den finanslov, der bliver færdig i marts, forholde sig til de økonomiske problemer, vi står med i 1976-77? Det er meget mere interessant, og det er i forhold til de problemer, vi synes det er rigtigt, at man drøfter finansloven, herunder også, hvilke virkninger underskuddet har, og hvilke foranstaltninger det nødvendiggør.

Hermed er vi kommet til underskudsproblemet. Her siger finansministeren, at yderligere besparelser jo ikke kan undgå at give mindre beskæftigelse, medmindre man vil bruge disse besparelser til skattelettelser. Det er selvfølgelig elementært, men det problem, vi står over for, er jo, at vi skal gennemføre en balancegang. Fordi vi gennem en årrække — ved hjemlig uforstand eller letsindighed — har ført en politik, som gør, at vi nu står med en meget indsnævret handlefrihed i den økonomiske politik, er vi nødt til at gennemføre en balancegang mellem på den ene side de beskæftigelses- og produktionsmæssige hensyn og på den anden side hensynet til vores betalingsbalancesituation.

Det hensyn er regeringen og socialdemokratiet også nødt til at tage, deri har jeg ikke set nogen forskel mellem socialdemokratiet og mit parti. Netop det hensyn gør, at ingen af os vel kan være interesseret i i april måned at stå med en færdig finanslov med et så stort underskud, at vi 3-4-5 måneder senere er nødt til at foretage begrænsninger i de offentlige udgifter, fordi underskuddet på betalingsbalancen bliver for stort. Det er det synspunkt, jeg fremhævede, og det vil bl. a. være det synspunkt, som er afgørende for vores holdning til, hvordan finanslovsforslaget skal se ud.